Motie: Eerlijkere afvalstoffenheffing

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 11 november 2021 ter bespreking van de Programmabegroting 2022 en de Afvalstoffenheffing 2022,

Constaterende dat:

1. De afvalstoffenheffing in Utrecht per huishouden wordt bepaald en betaald;
2. De afvalstoffenheffing nu alleen een eenpersoons en een meerpersoonstarief kent;
3. Het verschil wat betreft de afvalstoffenheffing tussen een eenpersoons- en een meerpersoonshuishouden nu niet meer mag bedragen dan €50.

Overwegende dat:

1. De Utrechtse situatie wat betreft afvalstoffenheffing niet rechtvaardig is omdat eenpersoonshuishoudens naar rato veel meer betalen dan meerpersoonshuishoudens;
2. Dit verschil tussen wat eenpersoonshuishouden en wat meerpersoonshuishoudens betalen, nergens zo ten nadele van de eenpersoonshuishoudens is in de regio als in de gemeente Utrecht (zo blijkt uit cijfers van het COELO en het AD);
3. De huidige tarifering geen recht doet aan het principe ‘de vervuiler betaalt’, omdat hoe groter het huishouden, hoe meer afval geproduceerd wordt – uitzonderingen daargelaten;
4. We hieraan iets kunnen veranderen door een meer gedifferentieerd stelsel in te voeren waarbij er gewerkt wordt met meer dan twee categorieën van huishoudens;
5. Er gemeenten in Nederland zijn waar dit al gebeurt, waarbij de gemeente Eindhoven het voor Utrecht meest ‘passende’ systeem kent, zo blijkt uit de raadsbrief ‘Motie eerlijkere woonlasten’ d.d. 21 oktober 2021 (incl. onderstaande tabel):

De 157.000 huishoudens in deze 3e variant zijn als volgt nader onder te verdelen:

Omvang huishouden	Aantal huishoudens	Aantal personen
1	53.502	53.502
2	56.983	113.966
3	18.014	54.042
4 en meer	28.516	128.501
	157.015	350.011

6. Belangrijke randvoorwaarden bij een wijziging zijn:
    a. dat huishoudens door deze aanpassing niet in de problemen komen door (onverwachte) neveneffecten of een te snelle stijging van de woonlasten;
    b. dat er voldoende tijd is om de nieuwe situatie in te regelen in de systemen van de BghU en hierover te communiceren naar bewoners;
    c. dat er duidelijkheid is voor bewoners waar de heffing uit is opgebouwd en op basis waarvan differentiatie plaatsvindt.

Draagt het college op:

1. Bij de Voorjaarsnota 2023 - of zoveel eerder als mogelijk - een voorstel te doen tot een meer gedifferentieerde vorm van afvalstoffenheffing en hierbij te werken met het ‘Eindhovense model’ met vier tarieven voor huishoudens: één persoon, twee personen, drie personen, en vier of meer personen;
2. De wenselijkheid van een ingroeiperiode - waarin in enkele jaren naar een eindverdeling tussen de vier categorieën toe wordt gewerkt – in dit voorstel te bezien;
3. Goed te kijken naar de financiële draagkracht van (met name) gezinnen en in hoeverre de huidige kwijtscheldingsregels voldoen om te voorkomen dat zij in de problemen komen door gestegen woonlasten;
4. Voort te bouwen op de kennis en ervaring uit andere gemeenten met soortgelijke stelsels.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

- Has Bakker, D66
- Ruurt Wiegant, SP
- Floor de Koning, GroenLinks
- Tessa Sturkenboom, Student & Starter
- Maarten van Heuven, Partij voor de Dieren